

Brüssel, 28. mai 2021
(OR. en)

9163/21

ESPACE 60
RECH 271
COMPET 427
MI 396
IND 146
ENV 375
EU-GNSS 28
TRANS 333
TELECOM 226
ENER 238
EMPL 262
CSDP/PSDC 282
CFSP/PESC 520

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	28. mai 2021
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8956/21
Teema:	Uus kosmosetööstus inimeste jaoks - Nõukogu järeldused (vastu võetud 28. mail 2021)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused „Uus kosmosetööstus inimeste jaoks“, mille nõukogu võttis vastu oma 3797. istungil 28. mail 2021.

Nõukogu järeldused „Uus kosmosetööstus inimeste jaoks“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- Euroopa Liidu toimimise lepingut, milles sätestatakse ELi pädevus kosmose valdkonnas¹;
- nõukogu 30. mai 2017. aasta järeldusi Euroopa kosmosestrateegia kohta, milles innustatakse komisjoni ja liikmesriike tegema koos asjaomaste osalejatega tööd, et soodustada innovatsiooni ja kosmoserakenduste väljatöötamist, äri võimalusi, teavitustegevusi ja samuti tööstuslikku võimekust, muu hulgas „uue kosmose“ ettevõtjate ja algatuste, VKEde ning idu- ja kasvufirmade jaoks;
- nõukogu 28. mai 2019. aasta järeldusi „Kosmos kui võimaldaja“, mis kiideti heaks kosmosenõukogu üheksandal istungil ja milles tunnistatakse, et üleilmsel kosmosemaastikul toimuvad põhjalikud muutused, see on küpsemas ja seda kujundavad uued osalejad, näiteks uued kosmoseriigid ja eelkõige uued erasektori osalejad;
- nõukogu 29. novembri 2019. aasta järeldusi „Kosmoselahendused kestliku Arktika jaoks“, milles tunnistatakse, et uue kosmosetööstuse pakutavad võimalused soodustavad muu hulgas Arktika vajadustele vastavate uute kosmosepõhiste teenuste ja lahenduste pakkumist;

¹ Eelkõige artikli 4 lõige 3 ja artikkel 189.

- nõukogu 4. juuni 2020. aasta järeldusi „Kestlik Euroopa kosmose abil“, milles tunnistatakse uue kosmosetööstuse (New Space) tekkimist ning kutsutakse komisjoni üles koostama põhjalikku analüüsi Euroopa uue kosmosetööstuse hetkeolukorra ja tulevikuväljavaadete kohta ning panuse kohta Euroopa majandusse läbi olemasoleva turusuutlikkuse suurendamise, VKEde ja idufirmade toetamise ning uute osalejate esilekerkimise ja uute arengute soodustamise;
- nõukogu 11. novembri 2020. aasta järeldusi „Tegevussuunad seoses Euroopa panusega ülemaailmse kosmosemajanduse peamiste põhimõtete kehtestamisse“, mis kinnitati kosmosenõukogu kümnendal istungil ja milles rõhutatakse, kui tähtis on uue kosmosetööstuse jaoks innovatsioonistrateegia, milles keskendutakse suuremale turustamisele, konkurentsivõimele ja tõhususele ning ühistele Euroopa eesmärkidele keskpikas ja pikas perspektiivis;
- nõukogu 16. novembri 2020. aasta järeldusi dünaamilisemale ning vastupanu- ja konkurentsivõimelisemale Euroopa tööstusele üleminekut edendava taastamise kohta, milles rõhutatakse, et EL peaks püüdlema ambitsioonika ja jõulise Euroopa majanduspoliitika poole, et luua kestlik, atraktiivne ja konkurentsivõimeline ettevõtluskeskkond kasutamaks kogu ELis ära koostööst tuleneva ülekanduva mõju suurt potentsiaali; see hõlmab strateegilise sõltuvuse kindlakstegemist ja sellise sõltuvuse vähendamist ning vastupanuvõime suurendamist kõige tundlikumates tööstusökosüsteemides ja konkreetsetes valdkondades, nagu kosmos,

I Euroopa kosmosesektori kontekst ja areng

- 1) ON SEISUKOHAL, et kosmosesektor on kiires muutumises ja laieneb kogu maailmas, mis on põhjustatud murrangulisest tehnoloogiast, olemasoleva võimekuse uuel viisil ärakasutamisest, sektori äristumisest, kosmose demokratiseerumisest ning asjaolust, et kosmos on muutumas kasumlikuks sektoriks, kus erineva suurusega äriühingud loovad uusi ärimudeleid;
- 2) VÕTAB ARVESSE institutsionaalsete ja eraturgude hiljutist arengut lähenemise suunas, sealhulgas tööstuse kasvavat tähtsust. Selle tulemuseks on kosmosesektori avanemine uute kasutajate ja osalejate jaoks, mis võib anda uuenduslikke ja taskukohasemaid kosmosepõhiseid tooteid ja teenuseid ning soodustab ühtlasi nende riikide suuremat huvi kosmose vastu, kes ei ole varem kosmose valdkonnas tegutsenud;
- 3) NENDIB, et kosmosesektor loob ja avastab Euroopas ja maailmas uusi turge, ajendatuna uutest arengutest tehnoloogia vallas ja turupõhistest lähenemisviisidest, mis on keskendatud kulude vähendamisele, ning suuremast paindlikkusest ja aktiivsusest, tagades seejuures katkematu seire ning maapealse tehnoloogia ja kosmosesüsteemide kvaliteedi ja turvalisuse. Seda arengut soodustab *spin-in*-innovatsioon, kosmosevaldkonnaväliste sektorite ning kosmosetehnoloogia ja -rakenduste vastastikku rikastav koostoime ning selliste uute rakendusvalade ja teenuste esilekerkimine, mis saavad kasu muude elementide hulgas digitehnoloogia kiirest arengust ja Copernicuse avaandmete põhiseist andmetöötlussüsteemide integreerimisest;
- 4) RÕHUTAB, kui tähtsad on kosmosetehnoloogia, -andmed ja -rakendused, et leida lahendused kliimapöördeks, teha edusamme Pariisi kliimakokkuleppe ja Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamisel ning aidata kaasa meie planeedist tervikliku arusaama kujundamisele, et paremini mõista ja hinnata selle keerukust ja süsteemide olemust ning seoseid keskkonna ja meie heaolu, tervise ja sotsiaal-majandusliku süsteemi vahel;

II Euroopa lähenemisviis uue kosmosetööstuse suhtes

- 5) TUNNISTAB, et kiired ja püsivad muutused tingivad vajaduse töötada välja Euroopa lähenemisviis uue kosmosetööstuse suhtes; RÕHUTAB, et uuel kosmosetööstusel on potentsiaal aidata kaasa Euroopa Liidu üldiste eesmärkide saavutamisele, sealhulgas rohe- ja digipöördele, ning Euroopa vastupanuvõime suurendamisele. Uus kosmosetööstus toetab ka muid avaliku poliitika valdkondi ning mõjutab Euroopa ühiskonda ja majandust, vastates kodanike vajadustele;
- 6) TUNNISTAB, et on vaja ühist arusaamist uuest kosmosetööstusest, võttes arvesse Euroopa konteksti, kultuuri ja struktuure. Euroopa lähenemisviis uue kosmosetööstuse suhtes peaks hõlmama kosmosetööstuse kogu väärtusahelat koos kosmosetaristu, käitamise ja kosmoseteenuste segmentidega, pakkuma uut innovatsiooni- ja äriperspektiivi ning sisaldama raamtingimusi, mis soodustavad uute Euroopa osalejate esilekerkimist ning kosmoseökosüsteemide loomist ja omavahelist sidumist kogu Euroopas, vähendades regulatiivseid ja turule sisenemise tõkkeid, avades väärtusahelaid, muutes hankepõhimõtteid ja suurendades erasektori investeringuid;
- 7) TUNNISTAB erasektori innovatsioonivõimet, mis üha enam sõltub erasektori investeringutest, ja selle potentsiaalset kasu Euroopa kosmosesektori arengusse;
- 8) TOONITAB, et Euroopas on uue kosmosetööstuse keskmes Euroopa, riiklik ja piirkondlik ökosüsteem; TUNNISTAB, et on vaja sellist sidusat lähenemisviisi kosmoseteenuste segmendi suhtes, mis suurendab selle avatust uue kosmosetööstuse osalejate jaoks, nimelt VKEde, keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate, kasvufirmade ja idufirmade jaoks, seda nii alg- kui ka kasvuetapis, ning on vaja edendada kosmosega seotud ettevõtlust ja suutlikkuse suurendamist ning toetusmeetmeid, sealhulgas rahastamisvõimalusi, et edendada kosmoseökosüsteeme kogu Euroopas;

- 9) RÕHUTAB, et traditsioonilist kosmosetööstust täiendava uue kosmosetööstuse jaoks on tähtsad alus- ja rakendusuringud, arendustegevus ja innovatsioon, sealhulgas kõrgjõudlusega andmetöötlus, tehisintellekt ja kvantitehnoloogia, mis on kombineeritud erinevate tehnoloogiliste lahendustega ja mis soodustavad uute kosmosesüsteemide puhul kulude vähendamist mõõtmete vähendamise kaudu ja kosmoseplatvormide suuremat mitmekesisust, et tagada parema kvaliteediga, kulutõhusad ja turvalised kosmosepõhised andmed, teave ja teenused; ning TOONITAB uute tehnoloogiliste lahenduste ja projekteerimispõhimõtete rolli, mida nad evivad muu hulgas kosmoseuuringute ja kosmoseressursside kasutamisel ning kosmoseplatvormide korduskasutatavuse puhul;
- 10) RÕHUTAB, kui oluline on käsitleda konkreetseid vajadusi seoses uue kosmosetööstuse osalejate juurdepääsuga kosmosele, vajaduse korral kohandatud ja täiendavate maapealsete taristute kaudu;
- 11) TOONITAB ELi ja liikmesriikide rolli rahvusvahelises ja mitmepoolses kontekstis ning uue kosmosetööstuse panust kosmosediplomaatia edendamisse;
- 12) RÕHUTAB väärtust, mida uus kosmosetööstus annab ühiskonnale, majandusele ja keskkonnale, ning seda, et kosmos võimaldab saada keskkonnaalaseid, ühiskondlike ja majanduslikke hüvesid, sest telekommunikatsiooni-, navigatsiooni- ja Maa seire rakenduste puhul sõltutakse üha enam kosmosepõhistest varadest, mis avaldab mõju kestlikkusele ning rohe- ja digipöördele; ning RÕHUTAB, et nende keskkonnaalaste, ühiskondlike ja majanduslike hüvede saavutamiseks on kosmoserakenduste, -teenuste ja -andmete kasutamisel vaja üha rohkem teha tihedat koostööd kõigi liikmesriikide lõppkasutajate, sidusrühmade ja kosmosetööstustega;

III ELi programmid ja algatused ning nende panus uue kosmosetööstuse tõhustamisse

- 13) RÕHUTAB, et praegused kosmoseprogrammi komponendid Copernicus, EGNOS ja Galileo annavad oma panuse uude kosmosetööstusesse ja saavad sellest kasu, võttes arvesse kosmosepõhiste andmete ja signaalide turul kasutuselevõttu ning uute rakenduste, toodete ja teenuste väljatöötamiseks kasutatavat teavet; MÄRGIB sellega seoses riikliku satelliitside (GOVSATCOM) potentsiaali;
- 14) TUNNUSTAB võimalusi, mida pakuvad operatiivteenused kosmose olukorrast ülevaate saamise valdkonnas, ohutu, turvalise ja kestliku kosmosetegevuse toetamisel ning Euroopa kosmosetaristu kaitsmisel sensorite süsteemi, kosmose-tehisobjektide kataloogi ja selliste teenuste ajakohastamise ja edasiarendamisega, mida praegu pakutakse ELi kosmose jälgimise ja seire (EU-SST) süsteemi kaudu; RÕHUTAB, et tulevikus on oluline töötada välja kosmoseliikluse korraldamise Euroopa põhimõtted ja ülemaailmsed juhtstandardid;
- 15) TOONITAB, kui olulised on ELi programmide puhul kogu tarneahelat hõlmavad traditsioonilised ja innovatiivsed hanked, mis on avatumad ja mille puhul on tagatud poliitika ja menetluste läbipaistvus ning mis soodustavad idufirmade, kasvufirmade, muude VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate osalemist;
- 16) TULETAB MEELDE Euroopa kosmosepoliitika arengut ja seda, et liikmesriikide, komisjoni, [Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ameti], Euroopa Kosmoseagentuuri ning teiste volitatud üksuste ja sidusrühmade vahelise koostöö arendamisel nende eksperditeadmiste, rollide ja vastutusvaldkondade põhjal on oluline püüda saavutada vastastikune täiendavus ja kasutada struktureeritud lähenemisviisi, et paremini saavutada ELi kosmoseprogrammi eesmärk uue kosmosetööstuse valdkonnas;

- 17) RÕHUTAB vajadust veelgi edendada ELi kosmoseprogrammi koostoimet ja vastastikust täiendavust muude ELi programmidega, nimelt teadusuuringute ja tehnoloogiaarendusega ja innovatsiooniga, mida viiakse ellu programmide „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“, Euroopa Kaitsefondi, programmi „InvestEU“, taaste- ja vastupidavusrahastu ning struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kaudu, et võimendada kosmosesektorisse, sealhulgas uue kosmosetööstuse ökosüsteemi tehtavaid investeeringuid, maksimeerida avalike vahendite kasutamise tõhusust, suurendada teadlikkust nende programmide pakutavatest võimalustest uue kosmosetööstuse osalejate jaoks ning edendada Euroopa kosmosesektori konkurentsivõime- ja innovatsioonivõimet;
- 18) MÄRGIB VEEL KORD, et oluline on jätkuvalt toetada kõrgtasemel oskuste arendamist, teadmiste jagamist ning koolitamist, et luua vajaminevad pädevused kogu Euroopas, andes seejuures rohkem toetust tähtsava kosmosesuutlikkusega riikidele, ning mitmekesisuse edendamist sektoris, samuti noortes huvi suurendamist teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika õppimise vastu;

IV Uuendusliku, vastupidava ja konkurentsivõimelise liidu kosmosesektori arendamine, et kasutada ära uue kosmosetööstuse pakutavaid võimalusi

- 19) TOONITAB, et kosmosepõhiste ja kosmose valdkonda mitte kuuluvate tehnoloogiate, teenuste ja rakenduste vastastikku rikastava koostoime edendamiseks erinevate nii avaliku kui ka erasektori strateegiate ja tegevusvaldkondade kaudu on väga oluline kombineerida pakkumisest lähtuvat ja nõudluspõhist lähenemisviisi, et soodustada väärtuse loomist ning turvalise digitaliseerimise ja keskkonnasäästlike lahenduste turul kasutuselevõttu kasutajakeskse lähenemisviisi abil;

- 20) TUNNISTAB, et uue kosmosetööstuse kontekstis on oluline tagada Euroopa konkurentsivõime, on vaja soodustada erasektori investeeringuid ja tõhustada turupõhiseid lähenemisviise Euroopas asuvate tehnoloogiaarendajate, tarnijate ja teenuseosutajate toetamiseks ning on oluline toetada uuendusliku ja murrangulise tehnoloogia ja tööstusliku võimekuse arendamist; RÕHUTAB, et oluline on saavutada Euroopa kosmosetööstuse strateegiliste väärtusahelate vastupidavus, kasutades selleks tehnilisi regulatsioone, standardeid, avaliku hanke menetlusi ja rahastamisvahendeid;
- 21) RÕHUTAB vajadust Euroopa tugevusi edasi arendada, et suurendada kosmosesektori uuenduslikkust, vastupidavust ja konkurentsivõimet sellistes valdkondades nagu kriitilise tähtsusega komponendid, kosmosepõhine turvaline ühendus, tööstusliidud mikroelektroonika ja toorainete valdkonnas;
- 22) VÕTAB TEATAVAKS, et eesmärgiga toetada strateegilist autonoomiat kosmosele juurdepääsu valdkonnas, on komisjonil kavas tihedas koordineerimises ja koostöös liikmesriikide, Euroopa Kosmoseagentuuri ja tööstusega aidata kaasa jõupingutustele töötada välja ühine tegevuskava järgmise põlvkonna kanderaketide, startimistehnoloogia ja -taristute jaoks, järgides samas avatud majanduse põhimõtteid;
- 23) RÕHUTAB, kui tähtis on tagada võimaldavad tingimused, mis on väga olulised selleks, et edendada ettevõtlust ja hõlbustada uute äriühingute loomist ning uute turgude ja innovatsiooniökosüsteemide arengut;
- 24) RÕHUTAB, et praegune poliitika, mille kohaselt on Maa seire andmed tasuta ja avatud, on olnud otsustava tähtsusega andmete ja teabe järgi nõudluse suurendamisel ning on oluline vahend, mis aitab kaasa Euroopa kosmoseökosüsteemi tõhustamisele, võimaldades turul töötada välja kosmoseteenuste rakendusi paljude erasektori ja institutsionaalsete klientide jaoks;

- 25) TUNNISTAB, et kõrgresolutsiooniga andmete kättesaadavus ja ligipääsetavus pakub uusi võimalusi edendamaks Maa seire ja tehisintellekti lähendamist, et oleks paremini võimalik pakkuda lahendusi tehnika valdkonda mitte kuuluvatele kasutajatele, mis toob otsest kasu Euroopa kodanikele;
- 26) RÕHUTAB kosmose rolli ja seda, kuidas kosmosepõhised andmed ja kosmosepõhine teave saavad olla erinevate ELi meetmete võimaldajad ning olla kasulikud Euroopa andmestrategia ja selliste ELi algatuste jaoks nagu koostöös Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA), Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskusega (ECMWF) ja Euroopa Meteoroloogiasatelliitide Kasutamise Organisatsiooniga (EUMETSAT) läbi viidav algatus „Destination Earth“, ühine Euroopa rohelise kokkuleppe andmeruum ning 5G ja asjade interneti kasutuselevõtmine;
- 27) VÕTAB TEADMISEKS komisjoni kavatsuse käsitleda kosmosepõhise turvalise ühenduse võime arendamist, et täiendada olemasolevaid maaapealseid ja merealuseid ühendusvõrke;
- 28) RÕHUTAB küberturvalisuse olulisust uue kosmosetööstuse süsteemide ja tegevuste jaoks nii Maa peal kui ka kosmoses; ning MÄRGIB küberturbelahenduste ülemaailmset turupotentsiaali, mis pakub võimalusi Euroopa ettevõtetele, sealhulgas idufirmadele, VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele;
- 29) TOONITAB vajadust tagada kosmose kestlik kasutamine kõigi kosmosetööstuse, sealhulgas uue kosmosetööstuse osalejate poolt kooskõlas asjakohaste ÜRO lepingute ja resolutsioonidega ning ÜRO kosmose rahumeelse kasutamise komitee soovitude ja suunistega;

V Euroopa kosmoseettevõtete rahastamine ja kasv

- 30) RÕHUTAB riskikapitaliinvesteeringute tähtsust uue kosmosetööstuse ökosüsteemi jaoks tervikuna; ning TUNNISTAB vajadust arendada avaliku rahastamise skeeme ja vahendeid riigi ja piirkonna tasandil, et vähendada investeerimisriske ja meelitada ligi erasektori investeeringuid ning pakkuda idufirmadele, algetapis kasvufirmadele ning teistele VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele muid rahastamisvahendeid lisaks sellistele rahastamisvahenditele nagu omakapitali ja võla kaudu rahastamine, eesmärgiga suurendada erasektori investorite arvu kosmoseturgude segmentides ning investeeritud erakapitali mahtu;
- 31) TERVITAB innovatsioonile suunatud konkurentsivõimeliste kosmosevaldkonna idufirmade algatust CASSINI (Competitive Space Start-ups for INnovation), millega luuakse ühe miljardi euro suurune ELi kosmosevaldkonna fondifond, kasutades täiel määral ära programmi „InvestEU“, et soodustada juurdepääsu rahastamisele, ning peab tervitatavaks selle algatuse rolli idufirmade arvu suurendamisel ELis, uuenduslikel ELi kosmosetehnoloogiatel, -teenustel ja -rakendustel põhinevate ettevõtete loomisel ning nende kasvu ja laienemise kiirendamisel;
- 32) RÕHUTAB, kui tähtis on innustada avaliku sektori asutusi kasutama uuenduslike lahenduste puhul riigihankeid ja kommertskasutusele eelnevaid hankeid kui võimalust hõlbustada äristamist ja anda kosmosetööstuse ja kosmoseandmetel põhinevate digiteenuste valdkonna idufirmadele, VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele turul hoogu;

VI Järelevalve ja hindamine

- 33) KUTSUB komisjoni ÜLES edendama selle korrapärast mõõtmist, milline on kosmosesektori mõju Euroopa majandusele, võttes arvesse käimasolevat tööd ja pöörates erilist tähelepanu uuele kosmosetööstusele, ning töötama välja vajaliku metoodika näitamaks, millist kasu toob uus kosmosetööstus kodanikele ja Euroopa majandusele, ning andma nõukogule korrapäraselt aru;

- 34) TOONITAB, et on tähtis hinnata Euroopa kosmosetehnoloogiate keskkonnajalajälge üldiste kulude arvestamisel põhineva lähenemisviisi (majanduslikud, keskkonnavalased, ühiskondlikud kulud) alusel, eesmärgiga parandada Euroopa kosmosesektori keskkonnatoimet;
- 35) RÕHUTAB, et mõõtes uue kosmosetööstuse mõju Euroopa majandusele, tuleks arvesse võtta eri tegureid, muu hulgas loodud töökohtade arvu, eksporti, investeeringute taset, käivet ja tulu, et saada tegelik ülevaade uue kosmosetööstuse suundumustest ja arengust Euroopas, käsitledes ühtlasi ka ühiskondlikke ja keskkonnavalaseid probleeme ning näidates, milline on kosmosetööstuse lisaväärtus ja kasu ühiskonnale ning kodanike heaolule ja toimetulekule;

VII Prioriteetsed meetmed

- 36) KUTSUB komisjoni ÜLES tegema liikmesriikidega koordineerides ettepaneku uue kosmosetööstuse innovatsioonistrateegia kohta, mis hõlmaks kogu väärtusahelat ja juurdepääsu rahastamisele, eesmärgiga luua uuenduslik ja konkurentsivõimeline liidu kosmosesektor;
- 37) KUTSUB komisjoni ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ametit ÜLES tegevuskava kaudu edendama kosmoseteenuste kasutuselevõttu, soodustades kosmoselahenduste vastuvõtmist paljudes erinevates ELi poliitikavaldkondades, ning suurendama ELi kosmoseteenuste tööstuse konkurentsivõimet, hõlbustades kosmoseteenuste rakenduste ja kasutajate klasterdamist kogu liidus, pöörates seejuures erilist tähelepanu suutlikkuse suurendamisele tõrka kosmosesuutlikkusega liikmesriikides, ning kaaludes asjakohasel juhul normide ja standardite arendamist.